

Campus Obert

CUESTIONES DE
ACTUALIDAD
DESDE LA
ÓPTICA DE
EXPERTOS
UNIVERSITARIOS

COORDINACIÓN

Sebastià Serra i
BusquetsAntoni Vives
ReusRafel Puigserver
Pou (CEDOC-UIB)

► TEMA

Autonomies

El cicle de webinars *Autonomies Insulars Comparades* ofereix una oportunitat única per analitzar i debatre les especificitats polítiques, econòmiques i culturals dels territoris insulars amb autonomia política.

Explorant les Autonomies Insulars

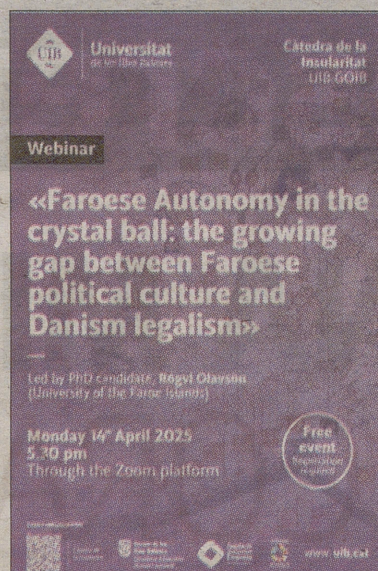
♦♦ Miguel Carranza Guasch *

El cicle de webinars *Autonomies Insulars Comparades* ofereix una oportunitat única per analitzar i

debatre les especificitats polítiques, econòmiques i culturals dels territoris insulars amb autonomia política. Aquestes sessions, que tindran lloc els mesos d'abril i maig, reuniran experts acadèmics de diverses regions europees per reflexionar sobre els reptes i les perspectives de l'autogovern insular.

El primer webinar es durà a terme el 14 d'abril a les 17.30 hores i comptarà amb la participació de Rógvi Olavson, de la University of the Faroe Islands, amb la ponència 'Faroeese Autonomy in the Crystal Ball: The Growing Gap Between Faroeese Political Culture and Danish Legalism'. En aquesta sessió s'analitzarà la història de l'autonomia de les Illes Feroe, examinant l'evolució del seu model polític i els desafiaments actuals que enfronta aquest territori en relació amb Dinamarca. La seva intervenció promet aportar una visió profunda sobre el contrast entre la cul-

tura política feroesa i el marc legal danès.

El cicle continuarà amb tres sessions més:

• 5 de maig: 'Azores: The Role of Cultural Identity in Shaping Regio-

nal Political Autonomy', amb Pilar Sousa Lima Damiao Medeiros (Universidade dos Açores).

• 19 de maig: 'Åland Islands – A Self-governing Region in Finland with an Own Parliament and Government', amb Ulf Wikström (Åland University of Applied Sciences).

• 26 de maig: 'The Constitutional Principle of Insularity and the Special Autonomy of Sardinia', amb Gianmario Demuro (Università degli Studi di Cagliari).

Aquest cicle de webinars vol fomentar el debat acadèmic i institucional sobre la governança insular, promovent el diàleg entre investigadors i professionals del sector. A través d'aquestes sessions, es contribuirà a una millor comprensió de les autonomies insulars i el seu impacte en un món cada vegada més interconnectat.

* Politòleg i doctor en Història, professor tutor a la UNED Illes Balears.

► TEMA

Un nou sistema d'opressió digital

El capitalisme està en crisi, i Yanis Varoufakis proposa una tesi provocadora: entrem en una era de «tecnofeudalisme». Les plataformes digitals, nous senyors feudals, controlen l'economia, mentre les empreses esdevenen vassalls. Una teoria per a la reflexió històrica però també social.

Tecnofeudalisme

♦♦ Josep Maria Buades *

Pocs dubten que el paradigma neoliberal està fent les darreres. La qüestió és saber què el substituirà. Les mesures proteccionistes del primer mandat de Trump, continuades per Biden i accelerades des del dia 20 de gener, ens han fet entrar en una era neomercantilista, que està posant fre a la globalització.

Yanis Varoufakis va més enllà i en el seu darrer llibre afirma que el que està acabant és el capitalisme, almenys tal com l'havíem conegut. Usant idees emprades de tercers (com ell mateix reconeix), aquest economista grec diu que ens endinsem en un nou feudalisme, aquesta vegada controlat no pels terratinents sinó per les plataformes digitals. Encara que en la seva fase de ministre va passar amb més pena que glòria, se li ha de reconèixer grans dots d'assagista. Segons ell, internet i les xarxes socials han

permès l'aparició d'una nova classe dominant que té en les rendes, en lloc dels beneficis, la principal font de recursos. Amb la crisi del 2008 i les injeccions de liquiditat dels bancs centrals per salvar el sistema financer –mentre s'imposava l'austeritat a la resta dels mortals–, aquestes plataformes creixeren exponencialment captant els recursos que la indústria de consum no podia absorbir. El resultat és la for-

mació de nous feus, en què les empreses es tornen vassalls per poder vendre els seus productes, en entorns virtuals on no s'apliquen les lleis del lliure mercat. Fins i tot els diners, tal com els entenem, estan en perill.

Malauradament, on les tesis de Varoufakis fan aigua de per

tot no és en l'anàlisi de la realitat econòmica, que per a ell és la substitució d'un sistema d'opressió per un altre encara pitjor, sinó en la proposta d'alternatives. El capítol que dedica a imaginar un futur millor és inquietantment naïf i m'ha fet recordar les tesis dels socialistes utòpics del primer terç del segle XIX.

* Doctor en Història

► TEMA

Salut maternoinfantil: Una prioritat mundial

El 7 d'abril, el món commemora el Dia Mundial de la Salut, dedicat enguany a la salut maternoinfantil. L'OMS adverteix sobre la urgència de reduir la mortalitat materna i neonatal, amb dades alarmants que exigeixen acció immediata. Aquest dia és una crida a prioritzar la vida i el benestar de les dones i els seus fills.

Dia Mundial de la Salut

♦♦ Sebastià Serra Morro *

El 7 d'abril se celebra el Dia Mundial de la Salut, instaurat per a celebrar la creació de l'OMS. Perseguim educar la població sobre temes de salut rellevants i promoure accions que els millorin (promoció d'hàbits saludables, accés a serveis de salut adequats).

El 2025 el tema és la salut mater-

noinfantil i el lema: 'Inicis saludables, futurs esperançadors'. La diada engega una campanya que demana a governs i a comunitats sanitàries posar fi a les morts evitables, prioritzant la salut i el benestar de les dones. Dades de l'OMS per a justificar el tema d'enguany: Cada any moren unes 300.000 dones durant l'embaràs o el part; més de 2 milions de noutats moren durant el 1r mes de vida i uns 2 milions neixen morts. Si no hi ha canvis, 4 de cada 5 països

seguiran lluny dels objectius de millora de supervivència materna d'aquí al 2030, i 1 de cada 3 dels de reducció de la mortalitat neonatal.

La Guia d'atenció maternoinfantil de les Balears explica que «el procés de la maternitat és una oportunitat per acompanyar a la dona per un camí saludable. Les bones pràctiques (...) garanteixen l'equitat i la protecció de les dones (...) especialment de les més vulnerables».

L'OMS assenyalava uns punts

claus: 1) Acabar amb la mortalitat materna i neonatal evitable garantint l'accés a una atenció idònia. 2) La dona gestant necessita professionals que atenguin les seves preocupacions i necessitats. 3) La capacitat de les dones i nines és fonamental per a disminuir la mortalitat materna.

Aquest Dia Mundial pot ser una bona ocasió per a plantejar-se les prioritats del món en aquests moments: invertir en projectes de destrucció o en altres que millorin les condicions de vida de les persones, com, per exemple, augmentar substancialment el finançament de la salut, sobretot en països menys desenvolupats (Meta 3.c dels ODS).

* President Justícia i Pau